

Prædiken til 13. søndag efter Trinitatis

Luk. 10, 23-37

Livet er som en vandring – en rejse over land eller en sejllads. Det kommer til udtryk i salmer og sange:

”Lad mig nu kun drage ad natmørkt hav, lad mig ikkun stævne imod min grav...”. Det er fra salmen ”Se, nu stiger solen”.

”Ve, alle havs vandringsmand!
Urolig er hans færd,
som tåge, vind og skum på vand
og strøm og skjulte skær.
Men bærer det mod havets bund,
så mangel sømands kår,
når søen gurgler i min mund –
til dig min tanke går!”

Det er fra Johannes V. Jensens Sømandsvise” – ”En sømand har sin enegang”. Salmen og visen bruger det samme billede.

Hvor er vi mennesker forskellige. Det gælder også jer, der læser denne prædiken et sted og en tid på jeres livs sejllads. I dag er vi hver især standset op et sted på rejsen. Hvordan har din livsrejse været indtil nu? Måske kan du sammen med Benny Andersen og mig synge med på Svantes afskedsvisen: ”Bag mig er misbrugte dage, foran mig noget,

jeg ikke ved...”.

Den synlige del af vor livsrejse er der måske andre, der kender lidt til. Noget af den synlige del af min livsrejse kan I læse om i ”Den blå bog”. Det kan jeg ikke gøre for, for hvad skal jeg dér? Der står ikke noget af det, der betyder mest. Der står, hvornår jeg er født, hvilke stillinger jeg har haft og hvilken bøger, jeg har skrevet. Men der står ikke noget af det, som for alvor betyder noget. For hvem kender det? Jeg kender jo ikke mig selv rigtigt, hvis man ved ”kender” mener ”forstår”. Det har jeg fælles med Paulus, som skrev:

”For jeg forstår ikke mine handlinger. Det, jeg vil, det gør jeg ikke, og det, jeg hader, gør jeg...”. Og hele sammenhængen slutter: ”Jeg elendige menneske, hvem skal fri mig... Gud ske tak ved Jesus Kristus, vor Herre...” (Romerbrevet kapitel 7). Det er Kristus og ham alene, som sætter mig i frihed og som gør livsrejsen værd af at foretage.

Nu har Paulus det med at sætte det på spidsen. Så helt ret har han vist ikke. For der er også handlinger, som jeg ved Guds nåde fik lov til at øve, der vel var gode nok? Der var da noget – synes jeg -, der lykkedes, og som jeg ser tilbage på med glæde. Der kan være

noget, der i andres øjne var ganske småt, men som var stort for mig. Der var andet, som der måske blev lagt mærke til, der for mig var ganske småt. Ingen af os véd for alvor, hvad der bør dybest inde i hinanden. Derfor skal vi opfatte alt i den bedste mening og derfor skal vi se det bedste i hinanden. Selv om vi ikke kender hinanden til bunds, skal vi da søge mod forståelse.

Ambrosius Stub skrev i 1773 en salme om livssejlladsen. Den er underlig nok ikke kommet med i salmebogen, men er i Højskolesangbogen (nr. 51):

Hvad vindes på verdens vidtløftige hav?
O, tusinde farer i skummende trav!
Man véd kun to havne,
bekendte fa navne,
den ene vor vugge, den anden vor grav.

Ja, livet er som en rejse fra fødsel til død. Og det kristne menneskeliv er en rejse fra dåben til begravelsen. Den rejse er vi fælles om. Så før alle forskelle er det fælles for os, at vi fødes og at vi dør. Vi fødes på den samme jord, vi indånder den samme luft, og en skønne dag skal vi dø.

Men hvor er rejserne forskellige! Ikke engang, hvordan begyndelsen og afslutningen forløber er ens. Nogle fødsler går godt. Et lille sundt og rask menneskebarn fødes ind i en god familie, hvor der bliver taget vare på det. Det fødes et sted i et dejligt lille og smukt land, hvor der ikke er hungersnød, krig og ufred. Nogle børn fødes, som to af mine børnebørn, med svære sygdomme og handicaps. De møder også al mulig omsorg og kærlighed. Nogle børn fødes på steder, hvor livet er en daglig kamp, og hvor de

hvert øjeblik kan miste forældre og søsken-de, fordi bomben springer på markedsplad-sen.

Lad os se på vort eget liv. Nogle gang er van-dringen som at gå let og ubesværet på en blomstrende sommereng – måske sammen med mennesker, vi elsker. Der er fuglesang. Vi er trygge og glade. Vi oplyses og oplives. Andre gange går vi på en smal sti med af-grunde på begge sider og vi river os til blods på klipperne, eller vi sejler på et oprørt hav med ”tåge vind og skum på vand”.

Livsrejsen kan også pludseligt og uventet ændre retning: Sygdom, kære, som vi mister, ulykker-

Jesu lignelse, som vi plejer at kalde lignel-sen om den barmhjertige samaritaner, er en fortælling om en livsrejse. Vi skal derfor begynde i midten af søndagens evangelium (vers 30 – 35). Alle Jesu lignelse er fortællin-ger om Gud og menneskelivet – eller bedre: De er billeder af dit eget liv i dets forhold til Gud. De er til at begynde med spejlbilleder af dit liv, men et sted i fortællingen berettes om det anderledes, det nye, det uforudsigeli-ge og det udfordrende. Lignelserne vil oply-se dig om dit liv i lyset af Guds rige. Og Guds rige er Guds magt og kærlighed, som er ’et og det samme. Men lignelserne vil me-re end at oplyse dig. De vil oplive dig, de vil bevæge dig. De vil ikke blot fortælle om Guds kærlighed. De vil skænke dig Guds kærlighed i samme øjeblik, som de bliver fortalt, så du åbner dig for dem.

Alle Jesu lignelser tilbyder os personer, som vi skal blive ét med og opleve handlingen sammen med. Jesu lignelse begynder såle-des: En mand var på vej fra Jerusalem til

Jeriko og faldt blandt røvere. Det er et bille-de på, at vi på livsrejsen kan blive slået om-kuld. Røverne er et billede på det, som kom-mer og ødelægger livet for os, det som berø-ver os håb og glæde - og måske også troen. Røverne kan være sygdomme, ulykker, men-nesker, der svigter os og – værre – menne-sker, som vi svigter. At ligge halvdød ved vejen vil sige, at jeg oplever, at mit liv er ved at smuldre, at jeg overlever meningsløs-hed. Der ligger jeg så og ser livet gå mig forbi. Præsten og levitten kunne jo have standset op, men de gjorde det ikke. Da jeg så de nye livsmuligheder, håbede jeg, men blev skuffet. Jeg troede lige... og så skete der ingenting. Alt håb er nu ude.

Men så sker underet. Der kommer en frem-med, en af de anderledes, en af de foragte-de. Han standser op, for han får medliden-hed med mig. Han løfter mig op og bærer med til herberget. Hvem er denne fremme-de? Det er lignelsens fortæller, som nu går ind i sin egen fortælling og dermed ind i mit liv. Jesus Kristus, foragtet af mennesker, korsfæstet. Han standser op. Han løfter mig op. Han gør det i dåben. Han fører mig til herberget, bringer mig til et sted, hvor der drages omsorg for mig. Der var ikke plads til ham i herberget, da han skulle fødes. Nu bringer han mig til herberget, hvor der dra-ges omsorg for mig. Herberget er i dette liv gudstjenesten og den kærlighed, som han skænker mig gennem andre mennesker. Og når den halvdøde bliver til den ”heldøde”, så bærer han mig ind i Guds fremtid, tørrer tårerne af mine kinder og kysser mig ind i Guds rige. Den barmhjertige samaritaner er Jesus, og du og jer er det overfaldne menne-

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

ske.

Det fortæller selve lignelsen. Den er en forkyndelse af og om lignelsens fortæller og vort menneskeliv. Det er ikke sikkert, at sygdommen forsvinder. Det er ikke sikkert, at sorgen hører op. Men midt i alt, hvad der er svært, lyder hans ord: ” Jeg er hos dig. Og jeg kan fortælle dig, at din livsrejse ikke ender med døden, men med livet genoprettet i Guds evighed”.

Uden om dette vidunderlige håbsbillede er der en ramme. Der er en fortælling uden om fortællingen. Denne ramme er fortællingen om den lovkyndige, der spørger om, hvad han skal gøre for at få evigt liv. Han skal flyttes fra rammen ind i den første fortælling. Hans spørgsmål er vist ikke ærligt ment. Sådan er det med alle spørgsmål, som forventer abstrakte og teoretiske svar. Jesu svar på den lovkyndiges spørgsmål er lignelsen om den barmhjertige samaritaner, historien om ham selv og vort menneskeliv. Jesu spørger den lovkyndige: Hvem er den overfaldnes næste. Den lovkyndige svarer rigtigt, for der er kun et meningsfuldt svar: ” Ham, der øvede barmhjertighed”. Og så runder Jesus af: ” Gå du hen og gør ligeså! Så går der et evangelium, et glædeligt budskab forud for den måde, vi skal leve på. Du, som Gud elsker, elsk din næste. Du, som har fået skænket Guds kærlighed, brug den i dit liv, så godt du kan. Så enkelt er det: Det begynder med Guds kærlighed til dig og det fortsætter i dit liv. Det ender alt sammen, hvor det begyndte med Guds kærlighed. Der er i fortællingen en modsætning mellem præsten og levitten og den barmhjertige samaritaner. Det er modsætningen mellem

de bristede håb og det håb, som Jesus opfylder. Men der er endnu en modsætning, som man ofte overser: modsætningen mellem samaritaneren og røverne.

Det er den grundlæggende modsætning mellem Gud og den onde, mellem den kærlige magt, der skaber og opretholder livet og den onde magt, som ødelægger livet. Det er modsætningen mellem den magt, hvis gerninger og væsen, vi forsager og den magt, som vi bekender som Gud Fader den almægtige, Jesus Kristus Guds søn og vor Herre og Helligånden, kærlighedens og sandhedens ånd. Lykke og velsignelse til din livsrejse.

Amen.

Kaj Mogensen

Tidl. sognepræst i Hvidbjerg-Ørum-Lodbjerg